

FESTIVAL EMERGENTS BARCELONA



**JOVE  
ORQUESTRA  
NACIONAL DE  
CATALUNYA  
FRITZ HAUSER**

**18 DE MARÇ  
DE 2019**

**FABRA I COATS – FABRICA DE CREACIÓ**

**L'AUDITORI**

auditori.cat

# JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

## FRITZ HAUSER

MARÇ 2019

Dilluns 18 a les 20 h

Fritz Hauser percussió i direcció · Jove Orquestra Nacional de Catalunya

### FRITZ HAUSER

(1953)

*Schraffur* (per a gong i orquestra) 20'

*Solo* (per a solo de percussió) 10'

*Rundum* (per a orquestra) 25'

L'Auditori és un consorci de



En col·laboració amb



Amb el suport de

Comenta aquest concert amb  
#auditori #samplerseries

### per Santi Barguñó

Fritz Hauser, definit per *The New York Times* com «un dels millors percussionistes vius», és un explorador sonor que va més enllà de les categories convencionals que ens permeten distingir entre un compositor i un improvisador. Hauser frega, rasca, manipula, percudeix objectes, els activa des del contacte amb la seva textura sonora i el seu potencial de ressonància, fent emergir harmònics, sorolls i sons insospitats que sorgeixen en funció de la superfície i del mètode d'acció emprat sobre els instruments. Hauser ha arribat a aquesta connexió amb els materials mitjançant un assaig continu de prova i error que l'ha dut a recórrer els sons possibles de nombrosos instruments i objectes des de la perspectiva de la seva matèria sonora, del timbre, de la percepció subjectiva de les subtils diferències que els defineixen (sons nets, o rugosos, o punxeguts, o bells...) i, alhora, des de la connexió amb altres objectes o instruments (com una pica d'acer quan es rasca amb una vareta metàl·lica determinada). Aquesta manera de copsar la matèria sonora, propera a la fascinació que ens pot produir descobrir la textura d'un objecte a través d'una imatge macro, li permet desenvolupar la seva música a partir de la interacció amb les diverses situacions sonores que pot generar un instrument o un conjunt d'instruments (incloent-hi tota mena d'objectes).

En alguns casos, com en el solo que interpretarà envoltat de músics de la JONC, aquesta interacció amb el potencial dels instruments és immediata, i Hauser construeix a temps real, a través de les seves improvisacions, una correlació entre els sons que la conformen: «Quan improviso, ningú no ha sentit abans el que estic tocant, ni tan sols jo. I això és el

que trobo tan fascinant». En moltes de les seves improvisacions, però, la seva particular narrativitat parteix de la consciència sonora de dispositius que coneix en profunditat; i ho fa amb objectes que tinguin el potencial per crear noves situacions sonores. Noves perquè, en certa manera, percudir un instrument tal com ho fa Hauser genera cada cop un nou paisatge: sorolls i sons transitoris apareixen de manera única en cada cas –com succeeix a *Schraffur* (Ecllosió). Aquest punt de partida li permet transitar vies poc habituals –no tant en el gest com en l'enfocament i el resultat final– en el procés d'improvisació i en els seus plantejaments compositius. De fet, Hauser articula la gestió dels esdeveniments en el temps a partir de les diferents possibilitats sonores dels instruments. La seva sensibilitat tímbrica i textural està íntimament relacionada amb la seva concepció de la densitat i la dinàmica, aspectes que conformen la seva música. En el cas de les improvisacions, a més, el diàleg constant amb l'oient –que desemboca sovint en un desenvolupament escènic– esdevé un altre punt constitutiu del seu treball: «Per mi, improvisar és mantenir viu un procés musical que vaig començar fa molts anys. Necessito un públic per dur-lo a terme, no resulta comparable fer-ho sol: és un diàleg, és explicar una història. I això encara esdevé més fascinant en la música que en la vida real, perquè pots anar més enllà de moltes regles, és com narrar una història de ficció». La dimensió sonora i escènica d'aquesta ficció permet que Hauser provoqui aquest «anar més enllà».

«Quants cops he anhelat un repertori musical que fos com un jardí, que em permetés veure com creixen les plantes, com floreixen i donen fruit.» *Schraffur* és un recorregut sonor que sorgeix de les diferents maneres de rascar un gong amb diverses baquetes de fusta i varetes metàl·liques, amb una pulsació constant, mecànica, deixant que l'instrument generi el contingut. Una obra sense partitura, però amb un conjunt d'instruccions (no escrites) del compositor que determinen tant l'estructura de la peça com el procediment tècnic de la interpretació. En les diverses versions de *Schraffur* per a gong i altres objectes (sempre rascats), Hauser ha desenvolupat una dimensió escènica que completa l'obra –ja sigui a través de la il·luminació, l'espai arquitectònic o la coreografia. De *Schraffur*, se n'han realitzat versions per a gong solista i grup de nens percussionistes –que el mateix Hauser va preparar expressament en tallers–, per a gong i orquestra –que la Basel Sinfonietta va interpretar al Festival de Lucerna–, per al públic sencer d'un teatre –la gran majoria del qual no tenia formació musical–, etc. Una diversitat de versions que només és possible quan es parteix d'una idea oberta; en aquest cas, la de deixar ressonar els objectes, activant el seu potencial sonor mecànicament, de la mateixa manera que Hauser ho fa amb el seu gong. El compositor confessa que l'obra pot funcionar millor amb intèrprets sense formació musical que amb músics que no entenen el fet específic de l'obra: que, a *Schraffur*, és l'instrument qui fa la música.

Partint de la noció musical d'atac, Hauser va idear *Rundum*, una obra també oberta que transcendeix la limitació tradicional de la música per a percussió, originalment concebuda per a instruments que són percudits abans de ressonar a l'espai. La percussió s'ha dedicat, durant segles, a posar *beats* (sons colpejats) en el temps, creant una pulsació i construint un entramat rítmic. Però, què passaria si traspasséssim aquest límit accelerant al màxim aquests beats o impulsos fins a percebre'ls com un tot sonor unificat? *Rundum* cerca justament la conformació d'un contínuum sonor –a través de diferents instruments situats de manera que envoltin l'oient– que no podem determinar exactament d'on prové, ja que cap d'aquests instruments emet un atac perceptible més enllà del conjunt. El resultat és un camp sonor en expansió i contracció, que ens fa perdre la noció d'espai –no podem reconstruir la dimensió de l'espai a través de la seva reverberació, ni tampoc la nostra posició envers ell– i la percepció del temps: anul·lada la pulsació, quedem immersos en un tot ressonant, una pertorbació de l'aire no subdividida per unitats temporals.

## JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

**VIOLINS** Elena Bugliari / Marcel Corbella Rigual / Enric Fernàndez Calsina / Andrea García García / Alexis Garita / Clara Garriga Traugut / Lucía Gutiérrez Gual / Amalia Ibáñez Lozano / Clara Larrañaga de Bofarull / Estrella Martínez Lara / Andrea Mayor González / Amanda Monfort Oliver / Georgina Muntadas Vera / Jaume Pueyo Solà / Carles Ramos Werner / Maria Reinon Roig / Biel Ricart Gélinas / Jardiel Oriol Rodellas Callot / Marta Rosselló Barnola / Clara Ruiz Batlle / Montserrat Seras Zabala **VIOLES** Paola Alarcón Pérez / Bruna Cornudella Pujol / Jorge García Perals / Laura Jover Miñarro / Lidia Pascual Monedero / Josep Enric Puig Solanilla / Òscar Rico López **VIOLONCELS** Queralt Giralt Soler / Anna Llorens Caellas / Javier Martínez León / María Martínez León / Xavier Mas Manresa / Rut Mateu Carles / Francesc Minguella Rafecas / Clàudia Pérez Rivas / Paola Rios Roa / Eva Sánchez-Vegazo Ropero **CONTRABAIXOS** Enric Bassacoma Xampró / Núria Casas Coll / Paula Piñero Garrido / Mar Ripoll Gallardo / Rosa Roqués López **FLAUTES** Úrsula Pomar Capó / Josep Portella Orfila / Duna Vilanova Albert **OBOÈS** Marc Garcia Payà / Alba Reverter Sancho **CLARINETS** Bernat Buzzi Teixidó / Xabier Gullón Elgarresta / Antón Seijas Vieites **FAGOTS** Mateo Chover Martínez / Carlos Martín Esteve Albert Muñoz Brugués **SAXO** Marçal Montlló Tejedor **TROMPES** Enric Alfageme Cerdan / Cristina Cortés Panyella / Max Salgado Ricart / Rita Salgado Ricart / Gerard Sánchez **TROMPETES** Guillem Cardona Zaera / Sergi Serra Buscallà **TROMBONS** Antoni Duran Galarzo / Pablo Rodríguez Sánchez **TROMBÓ BAIX** Juan Paül Muñoz **TUBES** David Llopart Martínez / Oriol Reverter Curto **PERCUSSIÓ** Enric Albiol Carreras / Yago Castelló Gisbert / David Montoya Lasala **ARPA** Laia Barberà De Luna

Amb el suport de:

Col·laboradors:



**OBC**  
ORQUESTRA SIMFÒNICA  
DE BARCELONA  
I NACIONAL DE CATALUNYA

**BANDA** BANDA MUNICIPAL  
DE BARCELONA

**MCB** Concurs Internacional  
de Música Maria Canals  
Barcelona



**TALLER  
DE MÚSICS**



**es muc**  
EUROPEAN MUSIC EDUCATION

Classical **Futures.eu**



**ECHO** EUROPEAN  
CONCERT HALL  
ORGANISATION

# B S

**B Sabadell**  
Fundació

Cultura i talent

[www.fundaciobancsabadell.com](http://www.fundaciobancsabadell.com)